ERDÉLY – ÚTIKÖNYV

Kolozsvár

Kolozsvárott járva érdemes betérni a Fő téren lévő katolikus Szent Mihály-templomba! A hatalmas beltérrel rendelkező gótikus templomban magas díszes falak és oszlopok láthatóak. Erdély legkorábbi, a brassói Fekete templom után a legnagyobb alapterületű háromhajós csarnoktemploma[1], melynek nincs kereszthajója.

A templom mögött található Mátyás király lovasszobra. Nem véletlenül áll Kolozsvárott, hiszen ebben a városban született az igazságos Mátyás. Mivel az erdélyi székelyek számára fontos ez a szobor, ezért a románok teherautókkal akarták elhúzni, de túl nagy volt a súlya, így végül ott hagyták Trianon után.

[1] csarnoktemplom: Olyan gótikus stílusú templom, amelynek mellékhajói ugyanolyan magasak, mint a főhajó, így nem nevezhető bazilikás rendszerűnek.

Székelyudvarhely – Vasszékely

Székelyudvarhelyen áll a Vasszékely szobor a Patkóban[1]. A szobrot a 82. székely gyalogezred emlékére emelték 1917-ben. Ekkor még cserfából faragták ki, mert a háború miatt nem önthettek bronzszobrot. A fára acél pikkelyeket helyeztek, hogy fémes kinézete legyen - innen ered a neve.

A románok betörésekor az alkotást ledöntötték és a román sereg ezen a fán főzte meg vacsoráját. A szobornak egy darabját egy ismeretlen sikeresen megmentette, ami most a városi múzeumban található.

[1] Patkó: A helyiek így hívják a patkó alakú Márton Áron teréket.

Felszíni kősó

A mélytengerekben képződhet nagy mennyiségben (több száz méter vastag is lehet), melyhez több millió év és erős párolgás kell. A kialakult sótömbök a tektonikus mozgás[1] hatására a felszín közelébe vagy jobb esetben a felszínre kerülhetnek, ami nagyon ritka. Ekkor lehet csak kitermelni. Ha feljut a felszínre a kősó, karsztosodni kezd, azaz az esőben található szén-dioxid kioldja a sót pont, mint a mészkövet. A képen egy felszínre került, karsztosodott „kősóhegy” részlet látható.

[1] tektonikus mozgás: A kéreglemezek elmozdulása.

Békás-szoros

Ez a terület hivatalosan már nem tartozik Erdélyhez, de ennek ellenére is megéri sétálnod benne. A magas kőfal sokszor befelé dől, teljesen szédítő, amikor felnézel olyan, mintha rád dől az egész fal. Melletted pedig zúg a hegyi patak, melybe itt-ott vízesések ömlenek. A korlátra viszont figyelj, mert nagyon alacsony, könnyen beleeshetsz a gyorsfolyású patakba. Aztán áthalad az út alatt és ott mész közvetlenül a fal alatt.

Gyilkos-tó

Közigazgatásilag Gyergyószentmiklóshoz tartozó tó, üdülőtelep és környéke a Hagymás-hegységben a Kis-Cohárd szikla lábánál található. Ez a természetes torlasztó 1837-ben keletkezett, amikor nagy esőzés hatására a keletre fekvő Gyilkos-kő oldalán felhalmozódott agyagos lejtőtörmelék lezúdult a völgybe, nekicsúszott a Cohárd dél-keleti lábának és elzárta több patak folyását. A vízből még ma is kiállnak a már megkövült fenyők csonkjai, amely a jellegzetességét adja.

A tudományos magyarázat mellett természetesen legenda is született. Fazekas Eszter sokáig várta vissza kedvesét, akit katonának elvittek. Egyszer a zsiványvezér elrabolta és kényszerítette, hogy legyen a felesége. Eszter ellenállt és a hegyektől kért segítséget. Aznap éjjel hatalmas vihar támadt, a hegy egyik oldala leomlott és maga alá temette Esztert, a zsiványvezért és a szemközti dombon a pásztort is. Ha belenézünk a tó vizébe, Eszter szomorú szeme néz vissza ránk.

A tóban fürödni, úszni és horgászni nem lehet, viszont remek úticél azok számára, akik csónakázni, túrázni, vagy csupán a környék jó levegőjét szeretnék élvezni.

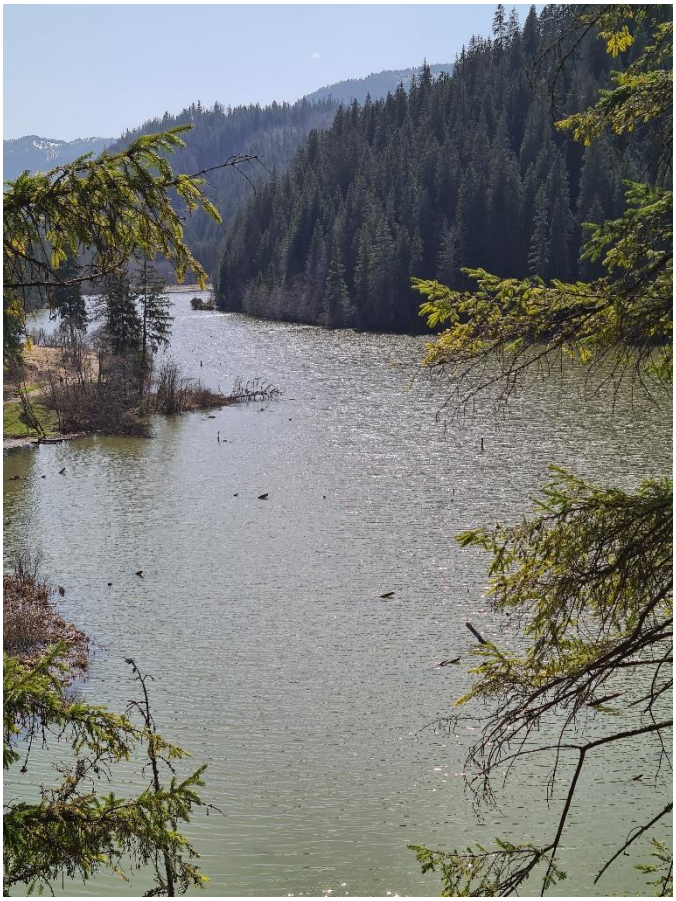

Orbán Balázs sírja

Szejkefürdőn járva Orbán Balázs sírhelyét és emlékművét nézhetjük meg.

Orbán Balázs (1829-1890) a legnagyobb székely író, történész, etnográfus[1], publicista és közéleti személyiség volt. Utazásai során meglátogatott minden egyes települést és a látnivalókról, illetve a természeti kincsekről pontos jegyzeteket és fényképeket is készített. Többkötetes könyvsorozata pontos leírást ad a székelyek, Székelyföld, ottani hagyományokról és még sok minden másról is. A könyvei történelmileg, régészetileg, földrajzilag és néprajzilag teljes mértékben hiteles.

Gyermekei nem születtek, így a székely népre hagyta hatalmas művét. Végrendeletében kérte, hogy ide, egykori birtokára temessék el. A kopjafás-féldomborműves síremléket, Orbán Balázs bronz arcképével Orbán Áron székelyudvarhelyi szobrászművész tervei szerint építették 1969-ben.

Sírja elé székelykapu-sort állítottak, melynek száma az évek során folyamatosan növekszik, jelenleg 14 kaput számolhatunk meg.

[1]etnográfus: Néprajzkutató.

A segesvári vár Óratornya

A segesvári középkori vár 1999 óta az UNESCO Világörökség része. Ebből a céhek által épített védelmi rendszerből napjainkra 9 torony, 2 bástya és a várfal egy része maradt fenn. Minden torony egy-egy céhhez tartozott, innen kapták a nevüket is. A város jelképévé vált Óratorony a XIV. században épült, amire az 1676-os nagy tűzvész után került rá a barokk stílusú 4 tornyos tető.

Jellegzetessége a toronynak az óraszerkezet, a két hatalmas számlap és a forgó fafigurák, melyeket 1648-ban készítettek.

Az Óratorony alatt átsétálva láthatjuk a középkori hangulatot árasztó 300 éves házakat, tereket. Itt található a Történelmi Múzeum is.

Tordai sóbánya

A tordai hasadék mellett található Torda város fő látnivalója, melyet a világ 25 leghihetetlenebb látványossága közé is megválasztottak.

Napjainkban turisztikai központ, gyógyhely, de találhatunk itt templomot, golfpályát, játszóteret, csónakázó tavat, óriáskereket, focipályát, koncerttermet is.

Keletkezése 13 millió éve kezdődött. Elszigetelt tengerek fenekén rakódott le a só, ami a későbbi tektonikus mozgások eredményeként az Erdélyi-medence nyugati és keleti részén tömbösült. Torda észak-keleti részén a fellelt 1200 méter vastagságú sóréteget már a rómaiak megkezdték kitermelni. Az évszázadok során a helyi lakosok kereskedtek a sóval, majd a Habsburg fennhatóság alatt is zajlott a bányászat. 1932-ben fejeződött be a só kitermelése.
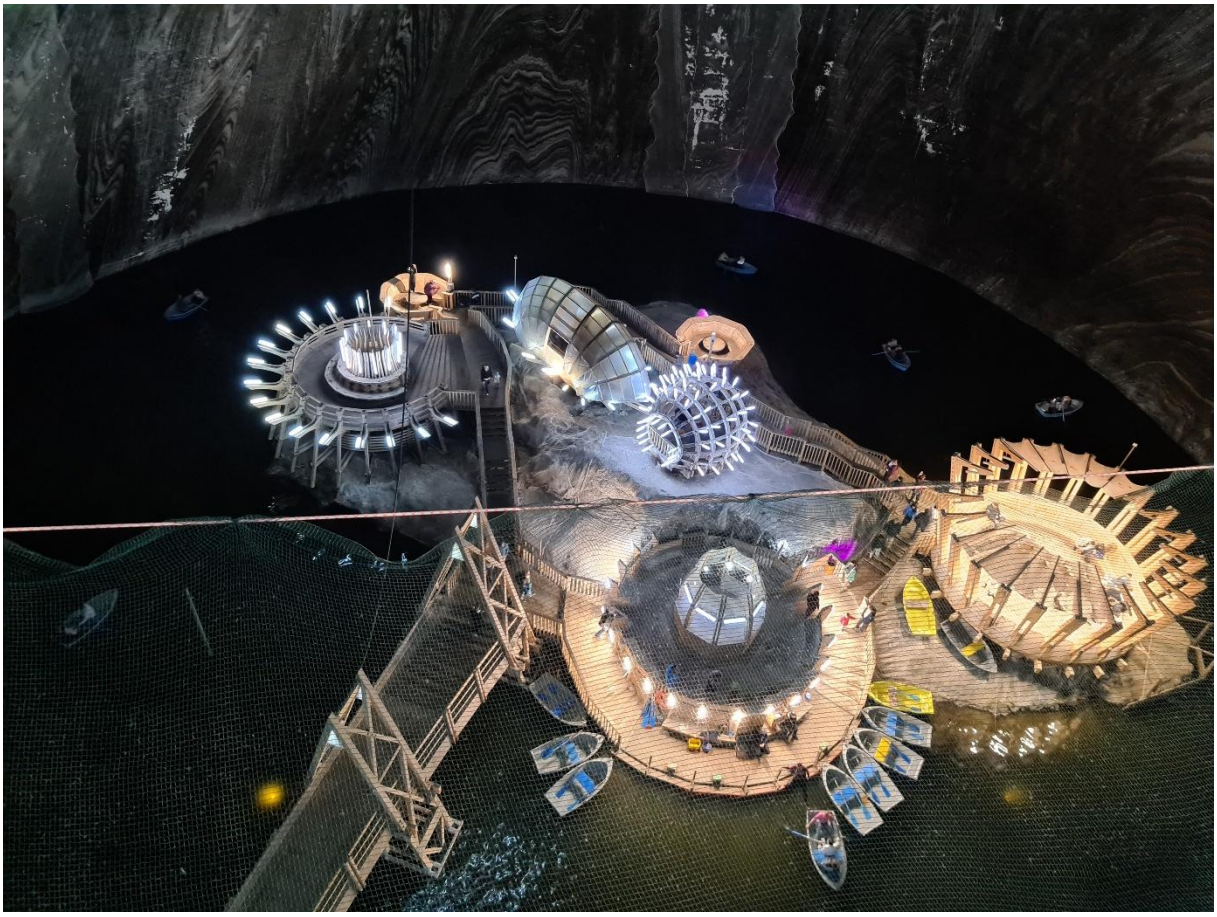
A bánya 120 m mély, a benti hőmérséklet 10-12 ˚C, páratartalom állandó.